

ด่วนที่สุด

ที่ ทก 0201.7/ ๗๒๙

สวค. 1/148
วันที่ 31/10/82
เวลา 16.00

เลขที่เอกสารคณะรัฐมนตรี	
2905 ศ.ส.ท.ช.	
วันที่ 3	เลข.ย. 2552 15-35

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
89/2 หมู่ 3 บมจ. ทีโอที อาคาร 9
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

3 เมษายน 2552

เรื่อง ขอให้พิจารณาลดหย่อนการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินของตู้โทรศัพท์สาธารณะของเทศบาลนคร
อุบลราชธานี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ใบแจ้งรายการประเมินตามมาตรา 24 (ภ.ร.ค.8) ของเทศบาลนครอุบลราชธานี
2. คำร้องขอให้พิจารณาการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภ.ร.ค.9 พร้อมเหตุผลในการ
อุทธรณ์คำสั่งของส่วนบริการลูกค้าจังหวัดอุบลราชธานี
3. ใบแจ้งคำชี้ขาด ภ.ร.ค.11 ของเทศบาลอุบลราชธานี

1. เหตุผลความจำเป็น

การปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากตู้โทรศัพท์ของเทศบาลนคร
อุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้ยึดถือปฏิบัติ มิได้
คำนึงถึงความชอบด้วยกฎหมาย ประเมินค่ารายปีในอัตราสูงเกินสมควร อันเป็นการขัดต่อมาตรา 8 วรรค
สาม แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน ประกอบกับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนด
หลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน และเป็นอุปสรรคต่อการจัดให้มีบริการโทรศัพท์สาธารณะ
เพื่อบริการสังคม ตามแนวนโยบายแห่งรัฐ ตามที่ปรากฏในข้อ 2 ของประกาศคณะกรรมการกิจการ
โทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดย
ทั่วถึงและบริการสังคม

2. ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

เทศบาลนครอุบลราชธานีได้ประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินในสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ได้แก่
ตู้โทรศัพท์สาธารณะซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ทางสาธารณะของเทศบาลนครอุบลราชธานี โดยคิดในอัตราค่ารายปี
จำนวน 4,800 บาท เป็นภาษีค่าภาษี 600 บาท ต่อตู้ต่อปี ในทุกทำเล ทุกขนาดตู้ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บมจ. ทีโอที) โดยส่วนบริการลูกค้าจังหวัดอุบลราชธานียื่น
คำร้องอุทธรณ์ขอให้พิจารณาการประเมินภาษีดังกล่าวใหม่ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

เทศบาลนครอุบลราชธานีได้มีหนังสือ ภรค.11 ใบแจ้งคำชี้ขาดตามพระราชบัญญัติภาษี
โรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 30 แจ้งความยืนยันจากนายกเทศมนตรีนครอุบลราชธานี มายังผู้รับการ
/ประเมิน ...

ประเมิน ซึ่ง บมจ. ทีโอที ได้รับเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2552 โดยเทศบาลยื่นยันคำชี้ขาดว่า บมจ. ทีโอที ต้องชำระค่าภาษีและที่ดิน จำนวน 498 ตัว คิดเป็นค่าภาษีรายปีจำนวน 7,171,200 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยค่ารายปี 4,800 บาท ภาษี 600 บาท ต่อตัว ทุกทำเล-พื้นที่ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475

มาตรา 31วรรคสาม “ในกรณีที่ผู้รับประเมินซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจไม่พอใจในคำชี้ขาดตามวรรคหนึ่งเนื่องจากเห็นว่าจำนวนเงินซึ่งประเมินไว้นั้น มีจำนวนที่สูงเกินสมควรให้รัฐวิสาหกิจนั้นนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำชี้ขาดตามมาตรา 30 ในการนี้ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจให้ลดหย่อนค่ารายปีให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้ตามที่เห็นสมควร มติของคณะรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”

บมจ. ทีโอที มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พ.ศ. 2502 มาตรา 4 ไม่อาจเห็นพ้องด้วยกับใบแจ้งคำชี้ขาด ภ.ร.ด. 11 ของเทศบาลนครอุบลราชธานี และขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 31 วรรคสาม เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาลดหย่อนค่ารายปี

3. ประเด็นปัญหา

บมจ. ทีโอที ขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 31 วรรคสาม เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาลดหย่อนค่ารายปีโดยเหตุผลดังต่อไปนี้

ในการประเมินค่ารายปีของเทศบาลนครอุบลราชธานี ซึ่งค่ารายปี หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าในปีหนึ่ง ๆ ในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นให้เช่า ให้ถือค่าเช่านั้นคือค่ารายปี แต่ถ้าเป็นกรณีมีเหตุอันสมควรที่ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า ค่าเช่านั้นมีจำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้ หรือเป็นกรณีที่หากค่าเช่าไม่ได้เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินการเอง หรือด้วยเหตุประการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินค่ารายปีได้ โดยคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สิน ขนาดพื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กรณีนี้ผู้อุทธรณ์เห็นว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน เป็นกรณีที่ทรัพย์สินนั้นให้เช่า และมีเหตุที่ทำให้ พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าค่าเช่านั้น มีจำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้ หรือเป็นกรณีที่หากค่าเช่าไม่ได้ เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินการเอง หรือด้วยเหตุประการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่ารายปีโดยเทียบเคียงค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เช่าที่มีลักษณะของทรัพย์สิน ขนาดพื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกัน ในเขตของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น โดยได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาเล่ม 109 ตอนที่ 43 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2535

ฉะนั้น หน่วยงานการบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทุกแห่ง (รวมถึงเทศบาลนคร อุบลราชธานี) จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนตามมติคณะรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

1. กำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร (ต่อเดือน) โดยให้สำรวจลักษณะของทรัพย์สินและการประกอบกิจการในพื้นที่เขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แล้วดำเนินการดังนี้

1.1 แบ่งพื้นที่ในบริเวณต่าง ๆ เป็นทำเลตามแหล่งการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจตามลำดับตั้งแต่บริเวณที่ใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ดีที่สุดและลำดับรองลงไปตามความเหมาะสม **ซึ่งเทศบาลนครอุบลราชธานีประกาศเป็น 3 ทำเล กรณีนี้ผู้โทรศัพท์ทักถามราคาเดียวทุกทำเล จึงไม่เป็นธรรม**

1.2 แบ่งทรัพย์สินออกเป็นประเภทต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินที่ตั้งอยู่เขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

1.3 เฉลี่ยค่าเช่าทรัพย์สินแต่ละประเภทในแต่ละประเภทในแต่ละทำเลให้เป็นต่อตารางเมตรต่อเดือน **กรณีเทศบาลนครอุบลราชธานีกำหนดราคาเดียวทุกทำเล ไม่เทียบเคียงทรัพย์สินอื่น จึงไม่เป็นธรรม**

1.4 เมื่อจัดทำราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรเสร็จแล้วให้สำเนาส่งกระทรวงมหาดไทย จำนวน 1 ชุด **กรณีนี้ไม่ปรากฏประกาศค่ารายปีผู้โทรศัพท์ทักในบัญชีกระทรวงมหาดไทย**

2. การปรับปรุงราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร (ต่อเดือน)

ในปีภาษี หากรายการใดมีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้กำหนดไว้เดิม ในประเภททรัพย์สินและหรือบริเวณการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจอันจะทำให้ต้องกำหนดใหม่และหรือราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร (ต่อเดือน) ให้หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นปรับปรุงในรายการนั้น ๆ ตามสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงให้เป็นปัจจุบันให้เสร็จเรียบร้อยก่อนสิ้นทุกปีภาษีเพื่อนำไปใช้ประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินในปีภาษีต่อไป

เมื่อดำเนินการปรับปรุงราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร (ต่อเดือน) เสร็จแล้วให้สำเนาส่งกระทรวงมหาดไทย จำนวน 1 ชุด ด้วยทุกครั้ง

3. คณะกรรมการพิจารณาการประเมินค่ารายปี

ในการจัดทำและปรับปรุงราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรตามข้อ 1 และข้อ 2 ให้คณะกรรมการพิจารณาการประเมินค่ารายปีที่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งเป็นผู้พิจารณาและให้ความเห็นชอบ

4. การนำไปใช้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร (ต่อเดือน) ที่จัดทำขึ้นไปใช้ประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินทุกราย **กรณีนี้ค่ารายปีผู้โทรศัพท์ทักตามประกาศของเทศบาลนครอุบลราชธานีไม่คิดเป็นตารางเมตร ไม่จำแนกพื้นที่ทำเลเทียบเคียง จึงไม่เป็นธรรม**

/ดังนั้น ...

ดังนั้น หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่มีมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินเสียก่อน

การอุทธรณ์ร้องขอให้ผู้ประเมินพิจารณาประเมินใหม่กรณีภาษีโรงเรือนและที่ดินของผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้รับการประเมินในส่วนของผู้โทรศัพท์สาธารณะนั้น เป็นกรณีค่าเช่าไม่ได้เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สิน (บมจ. ทีโอที) ได้ดำเนินการเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องนำเอาประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ 30 มีนาคม 2535 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินมาใช้บังคับ ซึ่งประกาศดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

“การประเมินค่ารายปีทรัพย์สินที่ให้เช่า และมีเหตุสมควรที่ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าค่าเช่า นั้น มิใช่จำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้ หรือเป็นกรณีที่ค่าเช่าไม่ได้ เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สิน ดำเนินการเอง หรือด้วยเหตุประการอื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่ารายปีโดยเทียบเคียงค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เช่าที่มีลักษณะของทรัพย์สิน ขนาดพื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้น ได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกันในเขตของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น” สอดคล้องกับมติ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ครั้งที่ 34/2551 ลงวันที่ 18 กันยายน 2551 ที่แจ้ง คณะรัฐมนตรี

ดังนั้น การประเมินภาษีผู้โทรศัพท์เป็นการที่เจ้าของทรัพย์สินดำเนินการเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องพิจารณาการประเมินค่ารายปี โดยเทียบเคียงค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เช่าที่มีลักษณะของทรัพย์สิน ขนาดพื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกันในเขตของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

เมื่อดำเนินการตามโดยเทียบเคียงค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เช่าที่มีลักษณะของทรัพย์สิน ขนาดพื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกัน ในเขตเทศบาลนคร อุบลราชธานี แล้วคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการประเมินค่ารายปี ก็พิจารณาและกำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร (ต่อเดือน) เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน ต่อไป

สรุป คณะกรรมการพิจารณาคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ (เทศบาลนคร อุบลราชธานี) ควรพิจารณาใหม่ดังนี้

1. พิจารณาจากลักษณะของทรัพย์สิน , ขนาดพื้นที่ , ทำเลที่ตั้ง , บริการสาธารณะทรัพย์สิน นั้นได้รับประโยชน์ (ศาลฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่า ผู้โทรศัพท์เป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นๆ)

2. นำไปเทียบเคียงกับค่ารายปีของทรัพย์สินอื่นที่มีเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น คล้ายคลึงกัน เพื่อกำหนดค่ารายปีใหม่ (ค่ารายปีสิ่งปลูกสร้างอื่นในเทศบาลนครอุบลราชธานี ไม่เกิน 20.63 บาท/เดือน)

3. หากเทียบเคียงไม่ได้ อาจพิจารณาจากมูลค่าทรัพย์สินอื่น อาจถือเป็นหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณากำหนดค่ารายปีได้อย่างหนึ่ง แต่ก็มีเงื่อนไขต้องนำ ข้อ 1 และ ข้อ 2 ข้างต้น มาประกอบการพิจารณาประเมินค่ารายปี โดยวิธีเทียบเคียงเช่นกัน

4. ในกรณีที่ไม้อาจเทียบเคียงค่าเช่าเพื่อประเมินค่ารายปีได้นั้น มูลค่าทรัพย์สินก็จะเป็นตัวชี้ที่สำคัญในการกำหนดค่ารายปี แต่จะต้องพิจารณาโดยรอบคอบ กับต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น เช่น คำนีราคาผู้บริโภครของทางราชการ รวมถึงภาวะเศรษฐกิจด้วย ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงภาระภาษีของราษฎรเป็นประการสำคัญ (สอดคล้องกับมติ กทช.34/2551 ข้างต้น)

หมายเหตุ ในเรื่องมูลค่าของทรัพย์สินนั้น ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกา 8946/2543 ได้วินิจฉัยให้เห็นว่า ภาษีโรงเรือนไม่ได้จัดเก็บจากเงินได้ซึ่งเจ้าของโรงเรือนสามารถหารายได้จากโรงเรือน แต่จัดเก็บจากการที่ทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้เท่านั้น

ดังนั้น บมจ.ทีโอที จึงไม่อาจเห็นพ้องด้วยกับเทศบาลนครอุบลราชธานี ที่เรียกเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากคู่โทรศัพท์สาธารณะโดยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 8 วรรคสาม ประกอบกับประกาศกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดขั้นตอนและวิธีการ (ตามหนังสือ คำวนที่สุด ที่ มท.0307/ว2393 ลงวันที่ 10 กันยายน 2536) หน่วยบริหารส่วนท้องถิ่น จึงต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง เมื่อคู่โทรศัพท์สาธารณะมีความกว้าง 1 เมตร ยาว 1 เมตร หากคำนวณเป็นตารางเมตรก็จะเท่ากับ 1 ตารางเมตรเท่านั้นและหากเทศบาลนครอุบลราชธานีได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินมาตรา 8 วรรคสาม ประกอบกับประกาศกระทรวงมหาดไทยแล้ว จึงนำคู่โทรศัพท์สาธารณะที่ถือว่าเป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นมาเทียบเคียงกับทรัพย์สินอื่นที่เทศบาลนครอุบลราชธานี ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยพิจารณาจากลักษณะทรัพย์สิน , ขนาดพื้นที่ของคู่โทรศัพท์สาธารณะ , การนำไปวางไว้ในทำเลที่ตั้งของพื้นที่สาธารณะในเขตของเทศบาลนครอุบลราชธานี ตลอดจนบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์เพื่อกำหนดค่ารายปีใหม่ หากเทียบเคียงทรัพย์สินอื่นไม่ได้จริง ๆ อาจพิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์สินนั้นถือเป็นหลักเกณฑ์กำหนดค่ารายปีได้ แต่มีเงื่อนไขต้องนำเอาขั้นตอนข้างต้นมาเทียบเคียงเช่นกัน **บมจ.ทีโอที จึงยืนยันว่า ค่ารายปี ไม่เกิน 600 บาท ภาษี 75 บาท/ตู้/ปี/ตารางเมตร หากมีภาระภาษี**

ปัจจุบัน บมจ.ทีโอที ได้ชำระภาษีฯ ประจำปี 2549-51 เป็นเงิน 961,200 บาท ไว้ก่อนได้รับแจ้งคำชี้ขาด ภรค.11 แล้ว ปรากฏตาม ภรค.12 เล่ม 1 เลขที่ 33 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2551

4. ประเด็นเพื่อพิจารณา

ขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติลดหย่อนค่ารายปีตามที่เห็นสมควร ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีจะเป็น
ที่สุดตามนัยมาตรา 31 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตรีหญิง

(ระนองรักษ์ สุวรรณฉวี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักบริหารกลาง

โทร. 0 2505 8639

โทรสาร 0 2568 2518